

ENGELS VE BİLİMİ DİYALEKTİK MATERYALİZMLE YENİDEN KURMAK

Bilim ve Aydınlanma Akademisi'nin bu yılki yaz okulu konusunu "**Engels ve Bilim**" olarak belirlemiştik. 21-25 Ağustos 2019 tarihleri arasında düzenlediğimiz okulda Engels'in bilimsel gelişmeler ve bilimsel dünya görüşüyle ilgili fizikten biyolojiye, matematikten zihin bilimlerine farklı alanlarda sunumlar yer aldı. Bir anlamda hem önümüzdeki yıl kutlanacak olan Engels'in 200. doğum yılı için bir ön hazırlık yapmış olduk hem de Marksizm'in ve bilimsel dünya görüşünün başlıca yaratıcılarından olan Engels'i daha iyi anlamaya çalıştık. Tabii ki yazdıkları içinde bugünün bilimsel gelişmeler açısından eskiyen ve hatta bugün doğru kabul edilmeyen yanlar vardı, ancak oluşturarak kullandığı diyalektik materyalist düşüncenin güncelliğini ve gücünü yeni bir gözle tartışmış, anlamış olduk.

Madde, Diyalektik ve Toplum'un elinizdeki sayısı söz konusu Yaz Okulu'nda sunulan bildirilerden türetilmiş makalelerden oluşuyor. Bu anlamıyla okuldaki tartışmaları ve bilgileri hem yazılı hale getirmiş olduk hem de okula katılmayan takipçilerimize ulaştırmış olduk.

Neler var "**Engels ve Bilim**" dosyasında?

Nevzat Evrim Önal Engels'i tarihsel bağlamı içinde ele aldı. *Doğanın Diyalektiği* ve *Anti-Dühring*'teki bilim üzerine yazıları ise matematik, fizik, biyoloji ve insanın oluşum süreci olarak incelendi ve sırasıyla *Engin Özkan*, *Hasan Karabıyık*, *Zelal Özgür Durmuş* ve *Iraz Akış* tarafından yazılan birer makale ile bu sayıda yerini aldı.

Engels'in *İngiltere'de Emekçi Sınıfının Durumu* ve *Konut Sorunu* kitaplarından yola çıkarak sosyal bilimlere olan etkisini ise sırasıyla *Akif Akalın*, *E. Zeynep Suda* ve *Özdemir Gündoğan* birer makale ile incelediler.

Engels tarafından *Doğanın Diyalektiği* ve diğer kitaplarında örtük olarak dillendirilen "zihin ve beyin" işleyişine dair materyalist yaklaşımı ise *Tolga Binbay* günyüzüne çıkarmaya çalıştı.

Ayrıca konu bütünlüğünü sağlamak ve Engels'in çağını daha iyi anlayabilmemiz için *Ceren Tuğlu Olpak* Hegel'in düşünce sistematığı üzerine bir makale ile katkı yaptı.

Bu sayıda ayrıca küçük bir dosya daha sunuyoruz. **Yapay zekânın günümüzde kullanımı üzerine** yazılan iki yazıdan oluşuyor. İlki *Anıl Çınar* tarafından yapay zekâ sorununa felsefi bir yaklaşım geliştiriliyor ve sosyalist devrim perspektifi ile ele alınıyor. *Ceren Tuğlu Olpak* ve

Mehmet Ali Olpak tarafından ise hukuk alanında yapay zekâ kullanımı gözden geçiriliyor.

Söyleşi bölümünde ise, *Ali Somel*'in yaptığı önemli bir röportaja yer veriyoruz. 1960'lardan bu yana sosyalist siyasetin içinde yer alan bilim insanı ve yazar olarak tanıdığımız *Mesut Odman* bu röportajda hem Türkiye'de planlama çalışmalarından bahsediyor, hem de Türkiye'de Engels'in ele alınışını irdeliyor.

Bu sayının kitap tanıtım kısmında ise *Alp Öztarhan* Jaime Navarro'nun *Elektronun Tarihçesi* kitabını tanıttı.

2019 yılının dördüncü ve son sayısı ile ikinci cildimizi de tamamlamış oluyoruz. Yola çıkarken bilimsel düşünce tarihi ve mücadelesinde nerelere gitmek istediğimizi biliyorduk ama nasıl gideceğimizi kestiremiyorduk. MDT'nin her yeni sayısı bu bilinmezliğe biraz daha yanıt veriyor. Eksikleri ve içerdiği özgün katkılarla. Bunun için hem emek veren yazarlara hem de makaleleri değerlendiren katkıda bulunan dostlarımıza, hocalarımıza teşekkür etmek istiyoruz.

Bugüne kadar yayınlanan sekiz sayıda makaleleri okuyarak, eleştirerek değerli önerilerini paylaşan hakemlere teşekkürü borç biliyoruz. Bu iki yılın hakem listesini derginin sonunda bulabilirsiniz. Sanırsınız sizler de farkeceksinizdir, katkı yapan hakemler listesine göz atılırsa Madde, Diyalektik ve Toplum dergisinin nasıl kolektif bir emekle çıktığı çok daha iyi anlaşılacaktır.

MDT kendi alanında çok önemli bir birikimin cisimleşmesini sağlıyor ve sağlamaya da devam edecek. Daha çok yol alarak: 6-8 Aralık 2019 tarihlerinde Ankara'da yapılacak olan **Sosyalist Gelecek ve Planlama Sempozyumu**'na ikinci cildi basılı olarak yetiştirmek için hazırlıklarımızı tamamlamak üzereyiz.

Sınırlı sayıda basılacak olan bu cildi edinmek ve MDT'yi desteklemek isteyen dostlarımız mdt@bilimveaydinlanma.org adresinden ön sipariş verebilirler.

Önümüzdeki yıl, yeni sayılarla ve üçüncü ciltte bilim ve aydınlanma mücadelemizi büyüterek, niteliğimizi geliştirerek buluşmak üzere bütün okurlarımızı dostlukla selamlıyoruz.

Sempozyum, konferans ve çeşitli etkinliklerimizde bir arada olmak üzere...

Madde, Diyalektik ve Toplum Yayın Kurulu